

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata 30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po naročitoj tarifi.

GOD. VI

BROJ 14

ŠIBENIK, 7 travnja 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa uredništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Čvrsti u vjeri!

Naša su sela naš ponos. Ona nam danas predstavljaju najzdraviji i najbolji dio naroda. Seoska je duša još zdrava i svježija, kao što je svježija i ona divna priroda s kojom živi i čuvstvuje. Priroda je prekrasna knjiga koju ju ispitalo Božje pero, i iz nje naš seljak uči veliku mudrost. Zato on i ima više vjere nego građanin!

Možda će kogod prigovoriti, da nije svugdje tako, da ima i po selima dosta korova i drača. — Nažalost, i to je istina. Ali tome nije krivo naše selo, već oni koji mrze selo, njegov mir i njegovu sreću. Krivi su neprijatelji sela! Oni koji u naše katolička sela anose nekatoličke misli.

— Nedavno mi se tužio jedan seljak, da mu je neki postolar „dokazivao“, kako na križu nije umro Isus, nego neko drugi, koji je bio njemu sličan, a onda se je, nakon tri dana, Isus javio i kazao, da je uskrsnuo. Ova luđačka besmislica silno je uznemirila dušu tog dobrog seljaka i pitao me je, da mu to razjasnim, pa da bi onda on pobio onog postolara.

Ja sam mu rekao, neka pita postolara, gdje je to našao? Koji je savremenik Isusov to zabilježio? — Odakle on zna, da Isus nije umro na križu? — Mi, naprotiv, imamo u Evanđelju, koje je napisano od onih koji su bili i živjeli s Isusom, jasno zapisano, da je Isus umro na križu i treći dan uskrsnuo! Sveti Ivan je stajao pod križem Isusovim i razgovarao se s Njime. A Ivan je sigurno poznavao Onoga, na čijim je grudima, pred par sati, počivao.

Seljaku se razvedrilo lice: „A— a, tu smo mi! A onaj me varalica htio prevariti. Odmah idem k njemu, da mu odbrusim u brk pravu istinu!“

To iznosim zato da se vidi, kako neprijatelji hoće da pokvare naše selo. Najprije mu nastoje oduzeti vjeru, a onda će im sve drugo biti lakše.

Osobito se u zadnje vrijeme opaža, kako dolaze razni ljudi (a i žene!) u naša sela, pa prodaju neke knjizice, u kojima se, tobože, nalazi „nova mudrost“ i „pravo kršćanstvo.“ — Takvima zatvorimo vrata, to su adventističke varalice!

Pod blagoslovom Neba odlaze za kruhom

Na morskoj pučini

Običaji su druga narav. Zato ih je i teško iz naroda iskorijeniti. Žive desetljeća, prenašaju se kroz vjekove. I dobro da je tako, jer se na taj način uzdrže i svi oni dobri običaji koji su puni pjesme i ljepote.

A sada nešto o običaju koji se godimice ponavlja u Francuskoj, na bretonskoj obali.

Tamo, na toj obali, počiva i luka St. Malo. Svršetkom svake zime, ta imače mirna i šutljiva luka, neobično oživi za nekoliko dana. Tada se bretonski ribari spremaju na ribolov, koji će ih odvesti daleko tamo na sjever, u islandske vode.

Pred polazak odzvanjaju okolišne uvale i one kamenite škrabe koje izjeda more u svom vječitom grolju. To ribari popravljaju svoje lađe tucajući čekićima, zamahujući sjekirama i škripeći pilama.

Zadnji je dan, kad konačno razvijaju jedra, nazjivopisniji. Sama žurba i podcikivanje.

Bretonski ribari su katolici. I to uvjereni i gorljivi. Zato oni taj dan, prije nego se izlube i pozdrave svoje najmilije, posvećuju Bogu. Dan odlaska je dan pobožnosti i usrdnih molitava.

Lijep i dirljiv je prizor te ribarske pobožnosti. U luci su poredane sve lađe. Jedna do druge kao oni bakalari koje bretonski ribari slažu u njihove utrobe.

Lađe su pripravljene i okićene kao nevjestice prije polaska pred oltar. Posred luke, na povišenoj stijeni, diže se Marijin kip, koji se svake godine na

taj dan iznosi iz crkve i postavlja na već određeno mjesto. Oko Marijinog kipa niže se mnoštvo zahvalnih darova koje je podarila duboka vjera tih ribara. — I sada, kad je već sve pripravno i gotovo, upućuje se velika povorka žena i djevojaka, djece i staraca. Prate nadbiskupa iz Rennesa koji u rukama pobožno nosi zlatnu pokaznicu s bijelom posvećenom Hostijom.

Lađe se nižu jedna do druge. Kao neprekinuti lanac. I pred svakom se ladom zaustavi nadbiskup i blagoslovi je Svetotajstvom. Ribari su na ladama, i sa zastavama, koje razvijene lepršaju zrakom, pozdravljaju procesiju.

Svi: i oni koji polaze, i oni koji ostaju pjevaju i mole. A njihove pobožne pjesme i molitve miješaju se s mirisom tamjana i s razdraganim glasovima zvonova.

Pjesma srca i prirode! A sve u počast skrivenomu Bogu!

Koncem zime odlaze na varavu morskou pučinu i ostaju na njoj čitavo ljeto. Vraćaju se tek na odmak jeseni.

Tako se to ponavlja svake godine. Kroz desetljeća i desetljeća. Kroz stoljeća i stoljeća. Odlaze ocevi, muževi i braća, a ostaju žene, djeca i zaručnice, koje se, dok se oni peku na suncu i nižu na valovima, neprestano mole za njihov sretan povratak.

I gorak život, kad je u znaku vjere i pod blagoslovom Neba, sladak je i lijep.

Irillac

Katoličke pobjede

Crna internacionala radi!

Čotanagpur nam je nepoznat. A kako bismo i znali za nj, kad se nalazi među brdima daleke Indije, bez bogatstva i slavne prošlosti.

Po čotanagpurskim uzvisinama ne idu samo pogani nego i djeca svijetla, koja su vodom krštenja preporodena u Kristu. — Tamo se prostire i rančijska biskupija koja je prošlog mjeseca slavila 50 godišnjicu otkada je na njezino tlo prvi puta stupila noga misionara.

Kad je pred pedeset godina došao tamo isusovac o. Lievens, zapuštena plemena Uraonaca, Munda i mnogih drugih stenjala su, kao robovi, pod kopitom silovitih hinduističkih veleposjednika. I misionari su bili oni koji su nagovorili engleske vlasti da izdadu zakon o zaštiti malih posjednika. Taj zakon je oslobodio te ljude i pružio im sigurnost za materijalni život.

Razumijevajući i lakšući njihovu bijedu, misionari su postali obljubljeni kao majka među djecom.

Danas se vide njihovi plodovi: Gdje su se pred 50 godina, pod bujnim krošnjama stabala, častili drveni i kameni kumiri, sada 300.000 čotanagpurskih stanovnika mioli Očenaš i izgovara: Vjerujem u Krista i u katoličku Crkvu! — Pa i to: gdje su prije djeca uzimala u ruke luk i strelicu, sada uzimaju olovku i knjigu prosvjetljujući um i oplemenjujući srce.

— Tako radi „crna internacionala“!

VJERA UCENJAKA. Pisac Dénert je izdao jednu knjigu u kojoj dokazuje da je 97 posto učenjaka i pronalazača vjerovalo u Boga! — A danas će ti koji nepismeni komunisti reći da ne vjeruje ništa!

prepoznati, jer oni znadu vješto svoje vučje tijelo omotati ovčjim runom.

— Mi takvih ne trebamo! Daleko od naših poštenih hrvatskih i katoličkih sela! Mi poznamo samo jednog učitelja, a to je Krist! Sve što se protivi nauci tog Božanskog Učitelja za nas je laž i zabluda! Naša su sela katolička, i takva hoće i dalje biti!

Mi smo ponosni na našu vjeru. Ona nas uči svim istinama. Naš katolički katekizam odgovara nam na sva životna pitanja. Mi katolici nismo „lude“, koji kraj širokog mora, kao nesretni pjesnik Heine, čekamo uzalud odgovor na „zagonetku bolnu i prastaru: što je čovjek? Otkud je došao? Kam ide? Ko je nad zvijezdama?“ — Ne! Nama nisu „prsa puna tuge, glava puna sum-

nje“ radi tih pitanja, jer mi na njih imamo jasne i uzvišene odgovore.

Naš seljak, uglavnom, još nije zaražen. Zdrav je. Zdravo tijelo brzo svladava nezdrave klice. Međutim, ipak budimo oprezni, jer se dogodi, da i najzdravije tijelo podlegne bolesnim klicama. Stoga, podizimo bolnice za one koji su već zaraženi, a zaklonište za zdrave, da ih očuvamo.

Tu ćemo najbolje uspjeti, ako „razvijemo ustrajan rad u Katoličkoj Akciji“, kako nam to toplo, u svom korizmenom pismu, preporučuje, preuz. biskup.

„Budite trijezni i bdijte, jer neprijatelj vaš davao obilazi kao ričući lav i traži koga da poždre: a vi se njemu protivite čvrsti u vjeri“ (Sv. Petar).

P. Čiklič

Nedjeljno evanđelje

s poukom

Nedjelja muke (gluha)

EVANĐELJE SV. IVANA (8, 46-59). U ono vrijeme govoraše Isus mnoštvu Židova: Ko će me od vas prekoriti za grijeh? Ako vam istinu govorim zašto mi ne vjerujete? Ko je od Boga, riječi Božje sluša. Zato vi ne slušate, jer niste od Boga. Tada odgovoriše Židovi i rekoše mu: Ne govorimo li mi dobro, da si ti Samaritanac i da je davao u tebi? Odgovori Isus: Nije davao u meni, nego štujem oca svojega, a vi me pogrdiste. Ali ja ne tražim slave svoje: ima koji traži i sudi. Uistinu, uistinu govorim vama: Ko opsluži riječ moju, ne će vidjeti smrti u vijeku. Rekoše dakle Židovi: Sad upoznasmo, da je davao u tebi. Abraham je umro i proroci, a ti kažeš: Ko opsluži riječ moju, ne će okusiti smrti do vijeka. Zar si ti veći od oca našega Abrahama, koji je umro? I proroci su umrli. Za koga sebe cijeniš? Odgovori Isus: Ako ja sam sebe slavim, slava je moja ništa; ima Otac moj, koji me slavi, za koga vi kažete, da je Bog vaš, a ne poznate ga; a ja ga poznajem, i kad bih rekao, da ga ne znam, bio bih kao i vi lažac, ali ga znam i riječ njegovu držim. Abraham, otac vaš, čeznuo je, da vidi dan moj; vidje i obradova se. Tada mu rekoše Židovi. Još ti nema pedeset godina, a Abrahama si vidio? Reče im Isus: Uistinu, uistinu vam govorim: Prije nego Abraham bješe, ja jesam. Uzeše tada kamenje, da bace na njega; a Isus se sakri i iziđe iz hrama.

DOUKA:

More grijeha, koje je po onom istočnom poplavilo zemlju, nije se dotaklo svojim valovima Isusovih nogu. Njegov začetak nije u grešnom Adamovom sjemenu, već u Duhu Svetomu kroz bezgrešnu Majku Mariju. Riječi i djela Njegova dokazuju, da je On sama nevinost i svetost. Zato je Isus mogao i najljućim protivnicima doviknuti: „Ko će me od vas prekoriti za grijeh“?

A mi kršćani, Kristovi sljedbenici, koji bismo morali ići po Njegovim stopama, ako ispitamo svoje djetinstvo, mladost i muževno doba, prisiljeni smo priznati žalosnu činjenicu: „... jer sam sagriješio mnogo mišlju, riječju i djelom“.

Zaista, mi nijesmo djeca Božja po naravi, već sinovi Adamovi, ali smo po milosti postali sinovi Božji. A gdje nam je sada bijela haljina, koju smo primili na krštenju uz opomenu svećenika, da je neokaljanu pone-

semo na sud Božji? Nažalost, izgubili smo je! Ali ljubav Božja i naša vlastita korist zahtijeva da je potražimo, da se ponovno s njom zaodjenemo. — Zna li gdje ćemo je naći? Pred ispovjednikovim nogama! Korizma je za to najprikladnije vrijeme.

„Ko je od Boga, riječi Božje sluša“. — Isus je došao na zemlju, da nam pokaže put u nebo. Kroz tri godine svog javnog života nije ni slova napisao, već je samo naučavao i propovijedao. A prije nego li će uzaći na nebo, zapovijeda apostolima: Idite po svemu svijetu propovijedajući Evanđelje. Ko uzvjeruje spasiće se, a ko ne bude vjerovao, osudiće se.

To je Isusova oporuka, koju su apostoli i njihovi zakoniti nasljednici revno izvršili. Po njima je riječ Isusova došla i do nas.

Ako hoćemo da budemo „od Boga“, dužni smo slušati riječ Božju, koju nam naši dušobrižnici navješćuju. Ko primi sjeme riječi Božje u dobru i čistu srcu, donijeće stotruki plod, biće odabrana Božja pšenica koju

će Bog sahraniti u svoju žitnicu, u vječno blaženstvo. Ko ne sluša riječi Božje nije od Boga. Kukolj je u Božjoj pšenici! Po žetvi biće bačen u oganj da se spali; i to u oganj vječni, gdje će biti plač i škripanje zubi.

Dok farizeji psuju i grde Isusa, dobacujući mu: Davao je u tebi! — On ostaje miran i blag. Uvjerljivim riječima nastoji osvojiti njihov razum i srce. No kad je uvidio, da su se toliko zaboravili u svojoj mržnji, da ga namjeravaju kamenovati: Isus se sakri i iziđe iz hrama.

I s nama je Isus bio uvijek ustrpljiv do skrajnih granica. Učinio je sve što je mogao da nas osvjesti, da nas spasi. Toliko puta nam je oprostio uvrede, glasom savjesti kori nas za grijeh, po svećenicima poziva na obraćenje i pokoru. Jao se nama, ako ustrajemo tvrdokorno u zloći. Tada će nas Isus zapustiti i pobjeći od nas. A to će biti za nas najteža kazna! Jer ima li većeg zla nego kad čovjeka zapusti Bog?

Ali ne, mi ćemo biti Božji!

Da sam ja u kovačnici...!

Nepobitna je istina da ima Bog i da njegova Providnost mudro ravna svim bićima. No često se desi da ljudi saspu u nebesa bezumničovu svetogrdnu psovku: „Nema Boga!“

Zašto? Jer — kažu oni — na svijetu postoji zlo. — Zlo fizičko: prirodne mane, bolesti, nesreće, starost, smrt; zlo moralno: kao grijeh, pokvarenost, te ona nejednaka i nepravdna podjela zemaljskih dobara.

Mnogo svjetliji umovi od ovih uznosili su se k izvorima zla namjerom da odgonetaju tajnu njegovog postojanja, kao veliki filozofi: Toma, Augustin i bezbroj njihovih nasljednika, ali nikada se iz njihovih duša nije izvio oblak, koji bi Boga, kao sumnjivo biće, zamračio. Još manje zatonički plamen, koji bi ga u nevjeri zatro!

Duboki i divni istraživaoci Božje slave, za koju znadu da joj je sve na svijetu podređeno, promatrahu Božja djela i pojavu zla na svijetu u svijetlu vjere, dok ovi gledaju na sve to kroz mutne naočare nevjere. — Velika je to razlika! Veća nego gledati s visa ili uz džbun duboke doline na ljepote koje nas okružuju.

Komu su slični oni koji radj postojanja zla na svijetu sablažnjuju se nad Bogom i njegovom Providnošću? Naliče drzovitom bezumniku koji rupi u kovačnicu i, ne znajući zašto služi raznoliki oštar, tup, ravan i savinut alat, izbacuje napolje kovača i sav taj nerazumljivi alat, pa stade vikati: Da sam ja u kovačnici, sve bi to bilo drukčije! — A onda sam stade kovati. Ali uzalud mijeh diše i uzdiše. — Bez alata nema zanata!

Mogao bi koji takav nadrikovalč slično učiniti sapotekom i apotekarom. Teško tada bolesnicima, ako ne bi netko nad ulazom napisao: „Apteka k ludome čovjeku“.

Pred veličanstvom nebesja, urešenog tolikim svjetovima koji su mnogo veći od naše rodne zemaljske kugle, klanjamo se i slavimo Boga. — A pred pojavom zla da se o Bogu sablažnimmo ili da Ga zaniječemo? Kao skok u smrt pogrešan je zaključak: Postoji zlo, dakle nema Boga! Koliko je pametnije reći: Postoji dobro, dakle ima Bog!

Bog gleda na općeniti red stvari i bića, a mi vidimo samo pojedine događaje bez unutarnje međusobne povezanosti. Otuda svi naši krivi i pogrešni zaključci!

Divna su zvjezdana nebesa, ali i ona se katkada sukobe, lome i mrve. I šuma je lijepa, a ipak često u njoj cvili pila i odjekuju udarci sjekire. Lijep je život ptica u zraku, riba u moru. A gle čovjeka: Na ptice peri pušku, ribama zasijeda udicom, ostima i mrežom. Zar nije to za njih zlo? Ali čovjek se radi toga zla ne buni, nego samo radi onoga koje šiba njega, kralja prirode!

Bez sunca nema dana, bez vjere nema jačih osvjetljenja u duši. Vjera, a i filozofija, ta najviša nauka, dovode nas do onog prvog čovječjeg prestupka koji mi nazivamo istočnim grijehom. A tu je baš izvor svih zala! Zato je čovjeku vjere jasna muka i smrt Isusova, kao i to što svaki od nas mora kročiti za njim opterećen snopom krstova.

Toma, sumnjivče, što si vidio na livadi? — Žuti se i niže klasje.

Što vidje na vršidbi, na gumnu? Ded, pričaj mi o muci, smrti, pokopu pšeničnoga zrna. — Pokosili nevino klasje, isprematili ga i kao mrtvo darovali ga zemlji.

I nakon toga ništa drugo ne znaš o pšeničnome zrnu? — Posijana livada zazeljela se busenjem, a zatim se okitila novim klasjem.

A s čega si, Toma, tako mrk? — Siromah sam!

Jesi li čuo za onu: „Stalna nam tom svijetu samo mijena jest?“ A nije ni ona Gundulićeva lažna: Kolo sreće naokolo vrteći se ne prestaje!

J. Mijat

Papinski nunciji

Francuzi imaju svoju državu, Nijemci svoju, a mi svoju. Svaka država ima točno određene granice koje ju omeđuju i preko kojih ne smiju slobodno, bez dozvole, prelaziti tuđi državljani. — Ali opet, ne smijemo misliti da su države potpuno jedna od druge odijeljene, bez ikakvih veza.

Među državama postoje razne veze. I njih, većinom, podržavaju diplomatski pretstavnici.

Diplomatski pretstavnici? To su poslanici koje države šalju u veće inostrane gradove, da tamo tumače namjere i zastupaju interese svoje domovine. Takve poslanike poznamo pod imenom konzula.

A znate li da takve poslanike ima i naš Papa? Oni se ne zovu konzuli nego nunciji. Tako danas ima Papa svojih nuncija u 39 država.

Nunciji, papinski poslanici, vode brigu samo o vjerskim razmjerama katoličke Crkve u pojedinim državama. O njima redovito izvješćuju svetog Oca. Oni su postavljeni i zato da kod dotičnih vladâ tumače želje katolika i zagovaraju njihova prava.

I u našoj državi, u Beogradu, živi papinski ili apostolski nuncij, koji se zove preuz. g. Hermenegild Pellegrinetti, naslovni nadbiskup Adane. Rodom je Talijanac, ali veoma dobro pozna naš jezik.

Naš nuncij, kako možete vidjeti u kalendaru, slavi na 13 ovog mj. svoj imendan. — Zato mu ga mi, ovom prigodom, od srca čestitamo i želimo mu dug život i ugodan boravak među nama.

— ev.

Osiguranje ribara

Poduzeti su koraci za osiguranje naših ribara i unapređenje čitavog ribarstva. Već je sa strane vlasti odobreno da se osnuje posebni fond za pomaganje ribara u slučaju bolesti iznemoglosti, nesreće ili smrti. Uz ostale prihode svaki bi ribar bio dužan doprinášati za taj fond sedmično jedan dinar.

Ovo osiguranje bi bilo po volji, dok se ne provede zakonita dužnost osiguranja za svakog pojedinog ribara.

Podlistak

F. J. Biersack:

Moja prva trgovina

Jednog dana reče moj otac, mesar: „Danas netko mora ići u Gabeleze do Hrgića, po tele koje sam već pogodio!“

„Zvonko!“ poviče prvi pomoćnik šegrta. — I Zvonko je nataknuo kapu, uzeo štap i potražio konop za tele.

„Ma nastoj, da se brzo povратиš“ napomenu otac.

Tada više nisam mogao izdržati.

„Oče“, rekoh, „po tele bih i ja mogao ići!“

„Ti...?“

Nekako čudno me je pogledao. Još ne bijah zapravo navršio jedanaestu godinu, a već sam poznavao sva sela i naselja u okolici. Ta više puta sam pratio oca, kad je obilazio sajmove. Zato ići po tele — to je uživanje!

Otac je neko vrijeme promišljao, a onda se namršti i reče: „Dobro, neka ti bude! — Ako ga dovedeš kući, dobićeš 50 dinara; ako ne, onda se pazi, momče!“

Samosvijestno nabijem kapu na glavu, pograbiš štap i konop.

„Kada ga budeš gonio, ne ovijaj konop oko ruke, nego ga drži u šaci, da ga odmah možeš ispustiti i da te tele ne vuče za sobom...“ za mnom je mudro vikao Zvonko, kad bijah već vani.

Bio je prekrasan dan. Jesensko sunce je toplo obasjavalo kuće i polja.

„Kamo to ideš?“ pitao me Joso Sprljanić.

„Po tele!“

„Kad je tako, onda i ja idem s tobom.“

„A, kakvi! Zar misliš da je to igra? Što ti pada na um!...“

„Nu, kako se junači...!“

Stari krojač Bakota podbočio se pred kućom i stoji. „Kamo to, kamo, momče?“ — upita.

„Moram po tele!“ odvrnuh ponosno.

„Tako!... To tele, — hm — trista mu njegovih!“

Upravo sam osjećao, kako sam rastao.

Domalo sam morao skrenuti s ravne, bijele ceste na razvožen, grbav kolovoz. Išao sam između travnika i njiva. Tamo preko, na rubu močvarnog predjela, dizale su se seoske kućice.

A sada još uzbrdo, uz Kovču. Zašto sam počeo brzati, pa još uza strminu? Hej, potpuno sam samcat, u šumi, to nije štomudrago. Sada sam već bio dobar sat na putu.

„Tako — tele“, rekao je Hrgić.

„Da, da, tele... biće sve u redu...!“ Uputih se prema pojati.

„Hoće li koliko trebati čekati?“ — upita Hrgić.

„A koga?“ nadometnuh.

„Pa, razumije se — onoga, koji će doći po tele.“

„Ta ja ću ga uzeti!“

„Ti?“

Seljak je kimao svojom sivom glavom i nešto pod nosom mrmrljao. Napokon uđe sa mnom u pojatu i priveže tele za moj konop. Bilo je prekrasno malo tele. I nikako nije rado išlo sa mnom.

„Na, na, samo pođi, na...“

Neko vrijeme je sve išlo dobro, pa sam već mislio: „I još stoji i tisuću puta zapitkuju i kimaju glavom, kao da je voditi tele Bog zna što.“

Ali tada se tele, najednom, zastavi. Vukao sam ga i gurao, ali ono se raskoračilo i tvrdoglavo opiralo. Na sve je bilo pripravno, samo nije htjelo naprijed.

„Ajde!... Hopla, hopsa...“ oponašah Joškana i ostraga ga uštipnuh.

Tako je išlo opet dalje. Pa još kako! Zaista, bilo je krasno telašće. Tako je neudžno skakutalo pokraj mene, da se čisto rastužih na pomisao: doskora će morati umrijeti —

Tada siromašno telašće zamuče; posred prpošnog skakutanja njegov prirodni krik zaplovi preko polja, sve

tamo do pojate. Svega mu obuže žalost.

„Samo idi, no — samo idi!“ promuklo ga nagovarah.

Kad smo došli do Kovče, obistinilo se moj strah: Iznenada mi se istrgnu. Spotaknem se i padoh. I tele se frndolavalo po šumi. Potrčah za njim, ali se opet spotaknem i padnem. Dahtao sam i trčao sve brže. A onda teleta uopće više nisam vidio.

Sada je moja žalost postala još veća.

Sjedoh na panj i promišljah o svom položaju. Na oči mi navirale suze. Gledao sam pedesetdinarku koju noću dobiti. Pedesetdinarka, takva hrpica novaca, koju ne mijenjaš, nego je iz poštovanja pred njezinim srebrnim bljeskom, položiš u „takujin“, kad si je prije već dva dana nosio u najdubljem i najsigurnijem dnu hladnoga džepa... A onda je tu bilo i nešto drugo: „Pazi se, momče“ — zvonilo mi u ušima.

„Kući?“ pitao sam se. „Radije sve drugo!“

Potpuno utučen povratio sam se Hrgiću.

„A gdje ti je tele?“ — prvo što zapita.

„Otrgnulo mi se, pobjeglo...“ promučah.

„I to mi govoriš?... Sad će te kod kuće baš lijepo pohvaliti, zar ne?“

Po državi

JAVNI RADOVI. Ministar građevina dr. Kožul predao je novinarima uredbu, kojom su određeni javni radovi. Prema toj uredbi određena je i gradnja neizgrađenih dijelova cesta: Karlobag — Tribanj — Obrovac; Sukošan — Biograd — Pakoštane — Vodice — Šibenik — Primošten — Rogoznica — Seget (Trogir). To bi stajalo nekih 30 milijuna dinara.

STOGODISNJICA „LIJEPE NASE“. Pred sto godina je pjesnik Antun Mihanović ispjevao pjesmu „Hrvatska domovina“. Poslije su Hrvati tu pjesmu koja je poznata kao „Lijepa naša domovina“, uzeli za svoju narodnu himnu. — Pjesma se i danas nakon sto godina, zanosno pjeva.

SLOVENSKO NOVINARSTVO. Prvi slovenski časopis izašao je pred 140 godina pod imenom „Slovenska prakтика“. A danas se tiska na slovenskom jeziku 9 dnevnika, 33 tjednika i 147 mjesečnika.

BRIJEG SE RUSI. Na zapadnoj strani ceste koja vodi u selo Podstrana blizu Splita počeo se rušiti brijeg u duljini od 600 metara. Opasnost je da brijeg sruši mnoge kuće i prekrije velike predjele obrađene zemlje.

ŠTRAJK RUDARA. U nizu ostalih radničkih štrajkova u našoj državi pojavio se i štrajk 1300 rudara u Kaknju. Rudari štrajkuju, jer im nisu isplaćene nadnice već od siječnja.

ZA PROGONJENE KRŠĆANE. Mari-borski biskup dr. Ivan Tomažič razaslao je svim svojim župskim uredima okružnicu, u kojoj poziva svećenstvo i vjernike da ustrajno mole za progonjene kršćane u Meksiku i Rusiji.

PUTOVANJE NA OSI VAGONA. Prošlih dana je kriomice doputovao na osi ispod spavaćeg vagona grčki radnik Nikola Anagnostopoulos. Policija ga je uhvatila.

GUVERNER NJ. V. KRALJA. Odlukom Kraljevskog Namjesništva za guvernera Njegovog Veličanstva Kralja Petra II imenovan je g. Jeremija Živanović, senator. Gospodin Živanović će se starati za školovanje i odgoj Njegova Veličanstva.

IZBORNA MJESTA. Završavaju se pripravnici radovi za izbore. Već su određeni svi predsjednici biračkih odbora. U čitavoj državi biće 6.959 glasačkih mjesta.

I ADVOKATI SE OSUĐUJU. Obično se advokati pojavljuju na sudu kao nelužni branitelji svojih stranaka. Ali ne uvijek! O ovog mjeseca je sreski sud u Velikoj Kikindi osudio tri advokata: dvojicu zbog uvrede i kleveta, a jednoga radi prevare i pronevjeranja. — Ne pomaže toliko poznavanje zakona i zakonskih kazna, koliko vjera u Boga!

ZA NEDJELJNI POCINAK. Na sastanku poštanskih zvaničnika u Zagrebu podnesen je predlog, u kojem listonoše traže da se u cijeloj državi oslobode nedjeljom od dostave svih običnih poštaljaka. U nedjelju bi se dijelila samo ekspresna pisma i brzojavi. — Svakako je to opravdani zahtjev.

Tada mi nešto sijevnu u pameti. „Hrgiću, pobre“, zapentljah, „imate li koje drugo tele?“

„Ništa od toga“ — smijao se i veselo vrtio glavom. Uopće je neobično bio razdragan.

A meni sunu već druga misao, pa istrčah iz dvorišta. Bježao sam kroz selo i krenuo prema samotnim kućama. I sada sam išao od kuće do kuće, dovikivao preko plotova, kroz prozore i u otvorene stajke, kako sam već nebrojeno puta slušao oca: „Imate li na prodaju tele?“

Mujo, gospodar, stajao je baš na pragu svoje kuće.

„Imate li prodati kakvo tele?“

„Ti si mesarov, Grgurićin, a?“

„Da“.

„Dakle, ti trebaš tele? — Pa zapravo imam jednoga koji bi bio za prodaju. Hoćeš li ga pogledati?“

„Zašto ne, samo gdje je?“

Uđosmo u staju. Trista mu njegovih, to tele je bilo deset puta ljepše od onoga prvoga! To sam odmah spazilo. „O, samo kad bih ga imao!“ mislio sam. Odmah ga stadoh opipavati, kako sam, već toliko puta, vidio oca.

„Lijepo tele“, pohvalih, „dobro ugojeno!“

„Po što je sada telad?“

Rekao sam mu cijenu. Počesmo se pogadati, popuštati i približavati se konačnoj pogodbi.

„Dinar više ili manje“ — zaključio

More bijesni i prevrće brodeve

U borbi za život

Ljepota mora je neopisiva. Njegov bogatstvo je neiscrpivo. Ali to isto more, uza svu ljepotu i bogatstvo, strašno je, kad mu se uznemire dubljine, a valovi, kao brda, zaigraju u mahovitosti i bijesnili nad njegovom površinom.

U noći između 29 i 30 prošlog mjeseca opet je more pokazalo strahotu svog bijesnila. Te noći je zapuhala orkanska bura, koja je jurila brzinom od 120 kilometara na sat. Svim lađama, trgovačkim i ribarskim, koje se nadoše na moru, zaprijeti smrtna opasnost.

U Šibeniku su stizavali brzjavi iz Žirja, Jezera i Prvić-Luke, koji su zvali u pomoć ponestanim ribarskim lađama.

U pomoć je pošao parobrod ratne mornarice „Silni“ koji je najprije spasio dvije lađe iz Žirja, između Sedla i Kosmerka, a onda, kod Tetovišnjaka, tri lađe iz Jezera, koje su se punih dvadeset sati borili s vjetrovom i valovima, dok se ne zakloniše u jednu uvalicu.

Glavar sela Kaprije Cvitan Radović opazio je kako mu neki brodolomci, šest milja daleko od Kaprije, mašu u „Leuti“ i zovu u pomoć. Glav-

Na braniku

Što govori Muhamed

Ako niste tako često čuli za budiste i brahmance, sigurno ste za muhamedance. I kod nas ih ima skoro dva milijuna.

U Arabiji, u gradu Meki je savijeno prvo muhamedansko gnijezdo. U njoj se, godine 570 poslije Krista, rodio Muhamed, osnivač muhamedanstva, i u njoj počeo propovijedati svoju novu vjeru.

Muhamed je već zarana postao sirota. Bez oca i majke. Kao dječak bio je najprije šegrt, a onda trgovački putnik neke udovice, s kojom se je poslije i oženio.

Muhamed, kao trgovački agent, dosta je putovao. Na tim putovanjima upoznao mnoge vjere, a osobito židovsku i kršćansku. U svojoj domovini je, naprotiv, gledao neslogu i razdijeljenost arapskih plemena, koja su se klanjala krivim bogovima. Zato on odlučio ta plemena udružiti u jednoj novoj vjeri, koja će ih prepojit duhom jedinstva.

I zaista: Muhamed se prikaza u Meki kao novi, od Boga poslani, prorok kojemu se prikazao anđeo Gabriel i naručio mu da počne propovijedati novu vjeru.

zadni Mujo — „nije mi do toga, jer već odavno poznam tvog oca.“

Pogodismo se po deset dinara kilogram žive vage. I sada je došao čas da sam prvi puta udario u ruke. Uistinu: Stari Mujo, ta privržen i pošten seljačka korenika, pruži mi svoju smeđu, žuljavu desnicu i ja snažno udarim o nju, da mi se upravo srce stoplilo.

„Hoćeš li ga sam odvesti kući?“ pitao Mujo.

„Za to me ne mori skrb!“ rekoh. Jer sada sam već imao iskustva.

Nije prošao ni jedan sat, kad eto me blizu kuće. Pred njom su stajala seljačka kola. Da, Hrgić je bio u mesnici. Tada me zagleda.

„A, pogledajte ga!“ reče mojim roditeljima, kako mi je njegovo tele zagudilo.

„Još ima jednoga!“ poviče moja majka.

Da, još jednoga! Sada smo imali dva teleta. Jer je i Hrgić bio dognao svoje.

Otac me je nadario potpuno novom srebrnom pedesetdinarkom. Bio je na me ponosan. Šegrt Zvonko se s otvorenim ustima čudio, kad je saznao čitavu stvar. Poslije je imao preda mnom veliko poštovanje.

Da, kupio sam tele. — Samo to? Bilo je prvi puta da sam se zavezao odlučnom riječju i potvrdio je udarcem o poštenu seljačku ruku. Poslije sam uvijek častio tu ruku i nikada je nisam lukavo, s varkom u srcu, stisnuo.

var im je priskočio u pomoć svojim motornim jedranjakom „sv. Petar“ i spasio 6 ljudi i jednu ženu. Njihov jedrenjak „Božji dar“, koji je za sobom potezao „Leutu“, prevrnuo se i potonuo. Jedrenjak je vlasništvo g. Storića iz Nevidana.

Cvitan Radović je spasio kod otočića Ravnja i tri ribarske lađe iz Prvić-Luke i odveo ih kući.

Ne znaju se još sve potankosti o šestim ribarskim lađama iz Zlarina, ali smo dobili vijesti, da su sve spašene.

Najveća se nesreća dogodila kod Turanjskog grebena. Tamo je potonuo, na 29 ožujka u 11 sati noći, jedrenjak „Palma“, vlasništvo Storić Krševana iz Nevidana. Poginuo je mornar Boško Skrakov koji za sobom ostavlja troje osirotjele djece. Seljaci iz sela Borotula spasili su vlasnika Storića i Augustina Mihaljević, ali je Storić, radi iznemoglosti, naskoro izdahnuo.

Poginuli vlasnik jedrenjaka „Palma“ je brat Božidara Storića, kojemu je između Žirja i Kaprije potonuo jedrenjak „Božji dar“.

— Tako, zaista, ne znamo ni dana ni časa!

Muhamed je naučavao samo jednog Boga. Zato je uvijek ponavljao: „Nema Boga do Boga, a Muhamed mu je prorok.“

I Krist i Mojsije su za nj bili proroci, ali manji od njega.

Pitajte muhamedance, u što vjeruju, pa će vam odgovoriti: U jednog Boga Alaha, u proroka Muhameda, u zle i dobre duhove, u vječni život koji se proživljava u raju ili paklu...

Vjeruju, dakle, u raj i u pakao. Ali u tom njihovom raju uživaju se sve tjelesne naslade. Uz pjev ptica i zelenilo gajeva ječe se najzabranija jela i piti najukusnija pića.

Muhamed zapovijeda svojim vjernicima da se mole i klanjaju Bogu, da poštuju starije i roditelje. Zabranjuje im lihvnu, uživanje svinjskog mesa i alkoholičnih pića, ali im zato naređuje širenje muhamedanstva oružanom silom, i dopušta da imaju četiri zakonite žene, a robinja koliko hoće.

Muhamedanci još njeguju i dvije čudne biljke: Fatalizam i fanatizam.

Što je to?

Fatalizam je vjera u sudbinu. Radi štogod hoće, dogodiće se ono što ti je dosuđeno.

Fanatizam je vjersko zanešenjaštvo koje ne pozna nikakve snošljivosti prema drugim vjerama. Ono tjera svoje žrtve da nasiljem i krvlju predobivaju i preobraćaju drugovjercu na muhamedanstvo. I povjest nam govori, kako su Muhamed i njegovi nasljednici mačem i ognjem osvajali tuđe zemlje i narivali im svoju vjeru.

Tako smo, u par crta, upoznali muhamedansku ili, kako naš seljak kaže, tursku vjeru.

Je li to ona prava i istinita vjera? Prava vjera ne smije kočiti društveni napredak, ni pogodovati čovječjim strastima. A zar to ne čini muhamedanstvo svojim naukom o sudbini i dopuštanjem mnogoženstva?

Muhamed svoj nauk nije potvrdio nikakvim čudnim znakovima, a ni njegov privatni život nije bio čudoredno idealan. — I zar mi možemo reći za vjeru koja se ponosi takvim osnivačem, da je istinita?

Istina je samo jedna, a ta mora biti potpuno čista. Čišća od jutarnje rose!

Defensor

USMRČEN ZLOČINAC. Nađ zločin-cem Adamom Mayerom izvršena je smrtna kazna u Osijeku. Taj zločinac je lani u Slavonjskom Šamcu počinio trostruko umorstvo. — Ko se laća mača, od mača će i poginuti.

DR. BAUER NA ODMORU. Nadbiskup dr. Bauer je došao, radi odmora, u našu Dalmaciju. Nalazi se u Supetru na otoku Braču.

Po svijetu

TJERAJU IH IZ BELGIJE. U Belgiji su uposleni kao radnici: 70.000 Francuza, 64.000 Holandeza, 49.000 Poljaka, 35.000 Talijana, 13.000 Nijemaca, 12.700 Engleza, 10.700 Čeha, 9.700 Luksenburžana i 8.500 Jugoslavena. Vlada je odlučila da otpusti većinu inozemnih radnika i da na njihovo mjesto postavi svoje.

SVEČENIK NA JAPANSKOJ UNIVERZI. Otac Saver Candau, isusovac, imenovan je za predavača na sveučilištu u Tokiu. On će slušačima francuskog jezika tjedno predavati o istinama katoličke vjere, jer im je bez njihova poznavanja nemoguće razumijevati francusku književnost.

U OPASNOSTI ŽIVOTA. Iz Helsingforsu poručuju, da je blizu grada Fredriksham bilo na ledu oko 200 ribara, kad se je otrgnula čitava ledena ploča i odnijela sve te ribare. Pošlo je u pomoć više aviona koji ih sad traže.

PRAVA ZADOVOLJSTINA. U Travancore, prednja Indija, jedan je pogani razbio raspelo i kip Majke Božje. U znak žalosti katolici su zatvorili svoje škole i dućane, a svojim prosvjedima prisilili državne vlasti da svetogrđnika osude na 2 godine tamnice i da smijene gradsku upravu, što nije odmah postupala po zakonu. — Mi katolici ćemo imati toliko prava koliko ih izvoštimo!

NAJVEĆE DRVO. Ovih dana se srušilo najveće drvo na svijetu, sekvoja, koje je raslo dvanaest kilometara daleko od San Francisca u Americi. Drvo je bilo visoko 102 metra.

MINISTAR ODSTUPA. Prošle je godine prosvjetni ministar u Meksiku N. Bassols morao dati ostavku na svom položaju, jer su se protiv njega, sa sviju strana, podigli najoštrije prosvjedi radi nacrtanastavnih predmeta u državnim školama. Taj nacrt je bio potpuno bezvierski, ali, eto, radi njega skršio vrat.

ZELJEZNIČKA PRUGA. Najduža neprekidna željeznička pruga na svijetu jest ona od Cadiza u Španjolskoj do Hanrana u Kitaju. Ta je pruga duga 15.425 kilometara, a vodi preko gradova Madrid — Pariz — Berlin — Moskva — Harbin — Peking.

PROTI HRKANJU. Patentni uređ u Londonu je patentirao aparat protiv hrkanju. Taj aparat se objesi povrh postelje, i, kada hrkanje postane previše glasno, namještena električna igla počne hrkati. — Kad će se izumiti aparat da ljudi postanu pametni, a zli dobri?!

ITALIJA I RATNI ZRAKOPLOVI. Italija je počela obnavljati sve svoje ratne zrakoplove. Tako će, prema nacrtu, do konca godine 1937 biti obnovljena čitava njezina ratna flota. Za te popravke je određena svota od 4 milijarde i 800.000 milijuna dinara. Grade se i brojni bombarderi koji će moći nositi materijala do 2000 kg, a imaće brzinu, u visini od 8000 metara, 330 kilometara na sat.

UMIRE NAJVEĆI BOGATAŠ. Novine donasaju vijesti, da se na svom imanju u gradiću The Casements, bori sa smrću najveći bogataš svijeta Rockefeller. On sada ima 96 godina, a bio se zavjerio da će živjeti do 8. srpnja 1939, kad bi mu se navršila stogodišnjica života. — Ali smrt se ne potkupljuje milijunima.

NEUGODNI DOGAĐAJ U MOSKVI. Kad je Staljin, prigodom zadnjeg kongresa Sovjeta u Moskvi, ušao u dvoranu kongresa, glazba je završila komunističku „Internacionalu“. Svi prisutni, osim diplomatskog zbora, ustadoše i stojeći dočekaše Staljina. Kad su novinari pitali diplomate, zašto su ostali sjediti, rekoše im: Staljin ne zauzima nijedno službeno mjesto u vladi, a „internacionala“ nije narodna himna, nego međunarodna revolucionarna pjesma. — Sovjetsko novinstvo nije o tome ništa smjelo pisati!

BRZINA AUTOMOBILA. Francuz Chasseloup je, godine 1898, postigao svojim automobilom brzinu od 63 kilometra na sat. A najnoviji svjetski automobolski rekora, koji je odnio Englez Campbell, iznosi 445 km. na sat.

NAJPOZNATIJI SVETAC. O nijednom se svecu, u zadnje vrijeme, toliko ne piše kao o sv. Franji Asiškumu. Kroz zadnjih 50 godina napisali su učenjaci, književnici i sociolozi preko 2600 knjiga o njegovom duhu i njegovoj veličini.

CUDNE NOVINE. „Illuminated Quadruple Constellation“ je najveća novina na svijetu. Visoka je 2 i pol metra, a široka 1 metar i 80 centimetara. Stampa se u New Yorku, a izlazi svakih 100 godina jedanput. Novi broj će izaći godine 1950.

Naši dopisi

Mirlovići

KATOLICKI HRVATSKI PONOS. Sto može učiniti naš hrvatski narod, kad je u njemu malo katoličkog ponosa, neka govori i ova činjenica. — Mirlovići je rastrkano selo u općini Drniš. Broji preko 3000 duša, a jedva jedna škola. Središte, oko koje ga se sve vrti, to je crkva i njihov obiljubljeni župnik fra Zarko Carev, radišan i tih kao pčela. Za vrijeme rata odnijeli su im božje vijesnike, njihova divna zvona. Ni to ne bi dosta! Požar zahvati Božji hram — crkvu. Izgori krov, kao i svi kipovi, slike, zastave, kandila i svijećnjaci. Narod ožalošćen. Sjeti se ponosa svojih pradjedova, katolička svijest se probudi. Skupljaju se dobrovoljni doprinosi. Svak daje kako tko može. Od sakupljene svote, a štednjom crkvinarstva i marom župnika, nabavljaju se: krasna nova zvona, zastava koja nadvisi ljepotom tolike u biskupiji, predivni kip sv. Ante, i još mnogo toga. — Napokon i novi „Križni Put“. 24 prošlog mjeseca bio je dan pravog narodnog slavlja. Bio je to dan svečanog blagoslova „Put križa“. Tom zgodom, posebnim načinom, isaknu se Pija Načič: Križ koji predvodi pobožnost „Put križa“ — sa znakovima Spasiteljeve muke, koji Mu pred 1900 god. izdijelja grijeh, sada Mu ga izdijelja njegova ljubav. Nije mi na umu, da opisujem tok svečanosti koju je prečovodio, uz prigodni govor, O. Gvardijan sa Visovca, već sam htio pokazati, što može naš hrvatski narod, dok je u njemu katoličkog ponosa. — *Učesnik.*

Veli Rat (Dugi Otok)

NEOBICNI SLUČAJ. U nedjelju 24. III. doživjeli smo potresni slučaj. Nedaleko mjesta uzdizao se oveliki kameniti Križ, koji su mješćani, pred ne punu godinu, bili podigli obilatilim doprinosom. Vjernici su rado dolazili u njegovu blizinu da Isusu, u čuhu, prikažu svoje dnevne brige i napore. Tako spomenutog dana, želeći obaviti svoj običajni pohod, opazi nekoliko osoba već iz daljega da na običajnom mjestu nema Križa. Kad su došli na mjesto, ugledaše nemili prizor: desetak metara daleko od ras-komadanog Križa leži, na po mrtva, djevojičica od kojih devet godina. U beznadnom stanju odnijeli je kući, gdje je nakon kratke i teške smrtne borbe izdahnula. — S protivne strane, uz samo cementirano podnožje Križa, gdje nije pao ni jedan komad kamena, našle se kapi krvi. Po tome, i po zadnjim riječima umiruće djevojčice, sudi se, da je nesrećnica zadobila smrtni udarac uslijed nenadnog i nespretnog pada na oštar krug sa visine podnožja, gdje se je nalazila u času, kad se je Križ lomio. Ne možemo dovoljno protumačiti, kako je mogao Križ — inače čvrsto građen — pri tihom vremenu tako lako pasti, dok je mogao odolijevati i najvećem nevremenu. — Citav narod, što je i razumljivo, silno je uzbuđen.

GRIPA. Čuje se da je svijetom zavladao gripa, pa tako nije ni nas ovoga puta poštedila. Gotovo je u svakoj kući po koji bolesnik, a negdje i više njih.

BEZ KISE. Kao da smo usred ljeta: već dva mjeseca zemlja žeda za kišom. Bura je na dnevnom redu, pa se od zelenja i usjeva malo očekuje, ako Bog ne blagoslovi. Vjerujemo da Bog svoje neće zapustiti!

NAJSTARIJA ZAGREPCANKA. Antonija Turner, koja se rodila u Karlovcu kao kći liječnika, nalazi se sada u zagrebačkom Domu Milosrđa, gdje je, kao najstarija zagrepcanka, navršila svoj 101. rođendan.

Kalendar

Travanj

N.	7	Nedjelja Muke. — Gluha.
P.	8	Sv. Dionizije.
U.	9	„ Marija Misirska.
S.	10	„ Ezekijel - Sv. Melilda. ☉ Prvak
Č.	11	„ Leon I., papa.
P.	12	Sedam žalosti B. Dj. Marije.
S.	13	Sv. Hermenegild, muč.

Sedam žalosti Bl. Dj. Marije

Iako se ruke mučitelja nijesu nikad dotakle tijela Marijina, ipak mi je resimo palmom mučeništva, dapače je nazivljamo Kraljicom mučenika. I to opravdano! Mariji, doista, pristojno prokove riječi: „Velika je kao more žalost tvoja“ — „O vi svi, koji putem prolazite, dodite i vidite: imali boli, kakva je bol moja.“

Da ima boli i trpljenja na svijetu svi to vidimo i osjećamo. Čovjek se rada i umire sa suzom u oku. Od tog općeg zakona nije bila isključena ni Ona, koja je bila oslobođena od istočnog grijeha. Ona je, pače, imala trpjeti mnogo više od drugih. To remek-djelo Božje ljubavi, mudrosti i sve-moći, kako je u svemu bilo veliko, bilo je veliko i nenatkriljivo i u žalosti.

Marijine su boli nenatkriljive, jer je citav njezin život jedno neprekidno i trajno mučeništvo.

Sv. Ivan apostol, u svom Objavljenju, govori kako je vidio Isusa u slici jednog jaganjca koji je ležao zaklan. Ovaj žalosni prizor gledala je Majka Isusova kroz cio svoj život. On joj je ogorčavao svaku radost.

Marijine su boli neizrecive, jer je ona neizrecivo ljubila svoga Sina, kako ne može da ljubi nijedna druga majka. Marija je u Isusu ljubila ne samo jedinca sina, već ujedno i svoga Boga.

Da bismo mogli upoznati i shvatiti veličinu Marijinih boli, trebalo bi da upoznamo Isusa onako kako Ga je ona poznala; trebalo bi da shvatimo Njegove neizmjerne savršenosti, kao što ih je ona shvaćala. Eto, stoga nam je nemoguće izreći svu veličinu Marijinih boli i shvatiti svu dublinu njezinih žalosti.

Velika rijeka žalosti koja je, za čitavog života, tekla kroz Marijino srce, ima 7 slapova, u kojima se je, na osobiti način, istakla jačina boli i žalosti. To su onih 7 mačeva, što su proboli njezino presveto srce.

Prvi mač probode joj srce, kad joj je prorok Simun navijestio: „I tebi će samoj probosti mač dušu“. — Drugi: kad je morala s malenim Isusom bježati u Egipat, u daleki i tuđi kraj, ispred srdžbe Irudove. Treći: kad je izgubila Isusa u hramu. Četvrti: kad je susrela Isusa gdje nosi križ na Kalvariju. Peti: kad je gledala Isusa kako umire na križu. Šesti: kad je mrtvo tijelo Isusovo primila u svoje krilo. Sedmi: kad su polagali Isusa u grob.

Evo, u ovoj prežalosnoj Majci, divnog primjera za sve nas. I mi moramo u životu trpjeti dosta toga. U svojim bolima upirimo pogled u žalosnu Gospu, i učimo se hrabro, strpljivo, potpuno odani volji Božjoj, podnositi svoje križeve, boli i nevolje. Pogled na žalosnu Majku Isusovu, donijeće utjehe našoj ožalošćenju duši i daće nam snage da strpljivo snosimo svoj križ.

Od žalosti Majko sveta,
Rane Sinka tvog propeta
U srce nam postavi.

ii.

Život Šibenika

PREMJESTAJ UPRAVITELJA BOLNICE. Upravnik banovinske bolnice u Šibeniku, dr. J. Machiedo, premješten je u Knin kao upravitelj tamošnje bolnice.

SIJELO KATOLICKIH DRUŠTAVA. Prošle nedjelje su se katolička društva i njihovi prijatelji sastali na zajedničko sjelo u „Katoličkom Domu“. Preč. g. J. Felicino- vić je predavao o zvierstvima komunisti, koja su počinjena u zadnjoj španjolskoj revoluciji, i o junaštvu katolika. Članovi omladinskog Križarskog Bratstva odigraše dva prizora iz povjesno-junačke drame „Petar Svačić“. Tamburaški zbor je nastupio s nekoliko glazbenih komada, a brat Catlak s deklamacijom.

ODLIJEV DIJELOVA KATEDRALE. Putničko turističko društvo je poslalo u Šibenik jednog radnika koji će odlijevi u sadri značajnije dijelove, kipove i reljefe na našoj katedrali. Ti odlijevci će se poslati na izložbu za propagandu turizma u London.

DUHOVNE VJEZBE SREDNJOŠKOL-SKE OMLADINE. Po starom pohvalnom običaju naša srednjoškolska omladina prošlih dana obavila je duhovne vježbe. I ove godine obavilo ih je skupa đaštvo realne gimnazije i učiteljske škole. Posebice su ih obavili učenici, posebice učenice. Učenicima je u katedrali sv. Jakova propovijedao gimn. kateheta vlč. don Ante Letinić, a učenicama u crkvi sv. Dominika mp. o. dr. Bernardin Polonijo. Sv. ispovijed i sv. pričest, sa zaključnim govorima, bila je u katedrali. Bilo što većeg ploda!

ČETRDESETSATNO KLANJANJE. U srijedu 10 t. mj. počinje u katedrali sv. Jakova pobožnost četrdesetsatnoga klanjanja. U 11 s. je svečana sv. Misa uz asistenciju preuzv. biskupa. U 12 s. preuzv. biskup izlaže Svetostajstvo, koje se nosi u procesiji unutar crkve. Zatim redom slijedi klanjanje. U 6 1/2 s. uveče počinje svečana povečernja, u 7 s. prigodna euharistička propovijed korizmenog propovjednika, nakon koje „Zbor Sjemeništa“ pjeva „Smiluj se meni Bože“, a zatim je blagoslov. Isto je u četvrtak i petak naveče, dok u subotu nema propovijedi, već je samo povečernja i blagoslov. Klanjanje svakoga dana

počinje u 8 s. ujutro, a u 10 1/4 je pjevana sv. Misa.

POST I NEMRS. U nedjelju nema ni posta ni nemrsa. U ponedjeljak, utorak, četvrtak i subotu je samo post. U srijedu i petak je post i nemrs.

RASPORED NEDJELJNOGA BOGO-SLUŽJA. Katedrala sv. Jakova: U 6 s. župska tiha sv. Misa, u 9 i 9 1/2 s. (školska) tihe sv. Mise, u 10 1/2 s. svečana sv. Misa, nakon koje korizmena propovijed u 11 1/4 s.; u 6 s. pp. blagoslov. — Do-lučka župska crkva: U 7 s. sv. Misa, u 4 s. pp. „Put križa“. U ponedjeljak u 6 s. pp. pjevana povečernja i blagoslov. — Varoška župska crkva: U 6 s. tiha, u 10 s. pjevana sv. Misa, u 2 s. pp. „Put križa“. U četvrtak u 5 1/2 s. pjevana povečernja, u 6 s. korizmena propovijed. — Crkva sv. Frane: Tihe sv. Mise u 6, 7, 9 i 10 1/2 s., pjevana u 8 s., blagoslov u 5 s. pp. — Crkva sv. Lovre: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8 i 10 1/2 s., pjevana sv. Misa u 9 s.; krunica sedam žalosti Bl. Dj. M. prije blagoslova u 5 s. pp., pjeva se „Puna tuge“. U petak u 5 s. pp. „Put križa“. — Crkva sv. Dominika: U 7 s. tiha, u 10 s. pjevana sv. Misa, u 3 s. pp. blagoslov, preko koga se pjevaju stihovi o mucu Isusovoj „Prijatelji moji“. — Crkva sv. Luce: U 7 s. tiha sv. Misa, u 4 1/2 s. pp. blagoslov. U petak blagoslov u 4 s. pp. — Nova Crkva: U 8 i 9 s. tihe sv. Mise, u 2 1/2 s. pp. „Put križa“ i blagoslov. — Crkva sv. Ivana: U 7 s. tiha sv. Misa. U utorak u 5 1/2 s. pjevana povečernja i blagoslov. — Crkva sv. Duha: U 6 1/2 s. tiha sv. Misa. — Crkva sv. Nedjeljice u Crnici: Sv. Misa u 7 s. — Sjemenišna crkva sv. Martina: U 8 s. tiha sv. Misa za puk.

KNJIGE DRUSTVA SV. JERONIMA za g. 1935. mogu članovi pridignuti kod mjesnoga Povjereništva u Trafici „Karića“ (kraj knjižare g. Grge Radčić).

LJEKOVITI „PLANINKA“ CAJ. U današnjem broju našega lista priložen je letak o ljekovitom čaju „Planinka“, na koji upozoravamo.

U FOND NASEG LISTA darovali su: Preč. don F. Antunović 40 dinara; don A. Madirazza, mjeslo čestite prepozitu don R. Pianu, 10.

DAROVU UBOŠKOM DOMU U ŠIBENIKU U VELJACI. Da počaste uspomenu pok. Dr Ante Dulibića: Obitelj Marka Maričića 20 dinara; Dragutin Vidović 20; Kvirin Smodaj 20; Bećir Porobić 10; Despot Ante 20; Ante Marušić 30. — Da počaste uspomenu pok. Otilije Pasini: Dr Niko Baričić 20; Don Jerko Jurin 10; Vladimír Simić 30; Dr Vjekoslav Rimondo 20; Rita Lušić 20; Bianka Isler 10; Obitelj pok. Vinka Šupuk 20; Dragutin Vidović 5; Grubičić Petar 10; Poduzeteći Olivari 30; Stipe Sare 100; Dr Ante Blažević 50; Pavao Goleš 20; Braća Lušić 100; Niko Kečkemet 20; Tonka ud. Petruželo 20; Šime Burić, drž. odv. 20; Dino Molić-Strkalj 20; Obitelj Beroš 100; Božica Berović 10; Dr Ektor Meichsner 25; Ivan Brnjoki 10; Scotton Antica 10; Topić ud. Klementina 10; Joso Zorić pok. Paška 20; Sinčić Slavomir 20; Marija Vukić 20; Marija i Elvira Zagoreo 10; Stipe Stošić 20. (Slijedi)

Dobre knjige

„Sluge Antikrsta“ — naslov je najnovije jeronimske knjižice po dinar. Pisac, poznati naš publicista, koji se s razumljivih razloga krije pod šifrom Dr. K. B., uspio je da ovdje, ukoliko, pregledno i jasno dađe uvid u jedno prevažno pitanje, koje baš on poznaje kao nitko kod nas. Neki podnaslovi iz ove knjižice neka pokažu svu njenu zanimljivost i savremenost: Protokol sionskih mudraca. Postanak i organizacija Slobodnih Židara. Kult davla. Umorstva. Korupcije. Masovna sloboda, jednakost i bratstvo i t. d.

Knjižica „Sluge Antikrsta“ deseti je svezak jeronimske „dinar-štampe“ i tom se knjižicom završuje prvo godišće. Sve te knjižice redom daju odgovore i upute o najvažnijim savremenim pitanjima. Knjižice pišu najbolji naši stručnjaci i pisci. A da ih može svatko što lakše nabaviti, prodaju se samo po jedan dinar.

Svaki mjesec izlazi nova knjižica. Tko želi širiti te brošure, neka se javi jeronimskom povjereniku u svom mjestu ili izravno na adresu: Uprava „Jeronimsko Svijetlo“, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21.

IZRAZ NAŠE DUŠE. To su one mnogobrojne vjerske pjesme koje iznikoše u narodu, i sada se prenašaju od koljena na koljeno. Između svih tih pjesama najčuvenija i najpoznatija je „Gospin plač“.

Prvi poznati „Gospin plač“ spjevan je od Fra Matije Divkovića još godine 1631. Međutim, u zadnjih dvjestu godina udomačio se u Bosni, Hercegovini, Slavoniji i Dalmaciji omiljeni „Gospin plač“ iz pera Fra Petra Kneževića. I taj „Plač“, 180 godina nakon prvog izdanja, izdala je, u dvadeset i šestom izdanju, uprava „Glasnika sv. Ante“ u Sarajevu pod naslovom „Muka G. N. Isusa Krista i Plač Majke Njegove“.

Knjižica se naručuje kod Uprave „Glasnika sv. Ante“ — Sarajevo, I/264 uz cijenu od 5 dinara.

POSMATNA ZADRUGA SV. JOSIPA U SPLITU. (Zagrebačka 7. I.)

Osigurava svojim članovima uz malenu mjesečnu članarinu posmatnu pripomenu prema tarifi.

Kao zastupnik jednog velikog osiguravajućeg društva sklapa sve vrste osiguranja života, kao i osiguranje protiv požara, sve uz najpovoljnije uvjete i uz maksimalnu sigurnost.

POVJERENIŠTVO U ŠIBENIKU uređuje svake nedjelje od 8 1/2 do 10 pr. pod. i od 4 1/2 do 6 p. p. u Katoličkom Domu, a preko sedmice informacije se dobiju u Trafici „Karića“. Adresa povjereništva: Put Uboškog doma (kuća Olivari).